

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

1454

Na temelju članka 17. stavka 3. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 41/07 i 55/11), ministar poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

ZA KONTROLU SALMONELA I DRUGIH ODREĐENIH UZROČNIKA ZOONOZA KOJI SE PRENOSE **HRANOM**

Poglavlje I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

(1) Ovaj Pravilnik određuje način provedbe prikladnih i učinkovitih mjera radi otkrivanja i kontrole salmonela i drugih uzročnika zoonoza u svim relevantnim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, a posebno na razini primarne proizvodnje, uključujući **hranu** za životinje, kako bi se smanjila njihova raširenost i rizik koji predstavljaju za javno zdravstvo.

(2) Ovim se Pravilnikom propisuje:

(a) usvajanje ciljeva za smanjenje raširenosti određenih zoonoza u populacijama životinja:

– na razini primarne proizvodnje; i

– ukoliko je potrebno, za zoonoze i uzročnike zoonoza u drugim fazama prehrambenog lanca, uključujući **hranu** i **hranu** za životinje;

(b) odobravanje posebnih programa kontrole koje određuje nadležno tijelo i subjekti u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje;

(c) posebna pravila za određene načine kontrole koje se primjenjuju radi smanjivanja proširenosti zoonoza i uzročnika zoonoza;

(d) pravila koja se odnose na promet unutar zemlje te uvoz određenih životinja i njihovih proizvoda iz drugih zemalja.

(3) Ovaj se Pravilnik ne primjenjuje na primarnu proizvodnju:

(a) za vlastitu potrošnju u domaćinstvu; ili

(b) u slučaju izravne opskrbe malim količinama primarnih proizvoda krajnjih potrošača ili lokalnih maloprodajnih mjesta koja izravno opskrbljuju krajnje potrošače.

(4) Izravna opskrba iz stavka 3. točke (b) ovoga članka uređena je posebnim propisom.

(5) Primjena ovoga Pravilnika ne dovodi u pitanje odredbe posebnih propisa o zdravlju i hranidbi životinja, higijeni **hrane**, prenosivim bolestima u ljudi, zdravlju i zaštiti na radu, genskoj tehnologiji i transmisivnim spongiformnim encefalopatijama.

(6) Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

– Uredba (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenog 2003. za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose **hranom**; posljednji put izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU) br. 1086/2011 od 27. listopada 2011. (SL L 325, 12. 12. 2003.).

Pojmovnik

Članak 2.

Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se:

1. pojmovi propisani odredbama Zakona o **hrani** (»Narodne novine«, broj 46/07 i 55/11)[1];

2. pojmovi propisani odredbama Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza (»Narodne novine«, broj 52/05)[2]; i

3. sljedeći pojmovi:

(a) »stado« označava životinju ili skupinu životinja koje se uzgajaju na gospodarstvu kao epidemiološka jedinica;

(b) »jato« označava svu perad istog zdravstvenog statusa koja se uzgaja u istoj nastambi ili u istom ograđenom prostoru i predstavlja jednu epidemiološku jedinicu; u slučaju peradi u zatvorenim nastambama uključuju se sve ptice u istom zračnom prostoru.

Nadležno tijelo

Članak 3.

(1) Za provedbu ovoga Pravilnika nadležno tijelo je Ministarstvo poljoprivrede, Uprava veterinarstva (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo).

(2) Nadležno tijelo odgovorno je za:

(a) izradu programa iz članka 5. stavka 1. ovoga Pravilnika te predlaganje njihovih izmjena i dopuna koje se pokažu nužnima, posebice na temelju dobivenih podataka i rezultata;

(b) prikupljanje podataka koji su potrebni za ocjenu upotrijebljenih sredstava i rezultata dobivenih tijekom provedbe programa kontrole navedenih u članku 5. ovoga Pravilnika, te izradu godišnjeg izvješća u skladu s člankom 9. Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza²;

(c) provođenje redovitih kontrola i nadzora nad subjektima u poslovanju s **h**ranom i, ako je potrebno, nad subjektima u poslovanju s **h**ranom za životinje, u svrhu provjere usklađenosti s odredbama ovoga Pravilnika.

Poglavlje II. CILJEVI

Ciljevi radi smanjenja proširenosti zoonoza i uzročnika zoonoza

Članak 4.

(1) Utvrđuju se ciljevi radi smanjenja proširenosti zoonoza i uzročnika zoonoza, navedenih u Prilogu I. stupcu 1. ovoga Pravilnika u populacijama životinja koje su navedene u Prilogu I. stupcu 2. ovoga Pravilnika, a posebno uzimajući u obzir:

(a) iskustvo stečeno u primjeni postojećih mjera; i

(b) informacije koje su prikupljene provedbom Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza²;

(2) Ciljevi navedeni u stavku 1. ovoga članka obuhvaćaju najmanje sljedeće:

(a) brojčani prikaz:

– maksimalnog postotka epidemioloških jedinica koje ostaju pozitivne; i/ili

– minimalnog postotka smanjivanja broja epidemioloških jedinica koje ostaju pozitivne;

(b) maksimalni rok za postizanje cilja;

(c) definiciju epidemiološke jedinice iz točke (a) ovoga stavka;

(d) definiciju shema testiranja koje su potrebne za provjeru ostvarenosti cilja; i

(e) definiciju, ako je potrebno, serotipova od značaja za javno zdravlje ili ostalih podvrsta zoonoza ili uzročnika zoonoza navedenih u Prilogu I. stupcu 1. ovoga Pravilnika, uzimajući u obzir opće kriterije određene u stavku 4. točki (c) ovoga članka te sve posebne kriterije određene u Prilogu III. ovoga Pravilnika.

(3) Odredbe iz Priloga I. ovoga Pravilnika mogu se izmijeniti i dopuniti pod sljedećim uvjetima:

(a) u svrhe navedene u točki (b) ovoga stavka, nakon što se posebno razmotre kriteriji iz točke (c) ovoga stavka;

(b) izmjene i dopune Priloga I. ovoga Pravilnika mogu izmijeniti opseg zahtjeva u odnosu na uspostavu ciljeva, dopunom, ograničenjem ili promjenom:

– zoonoza ili uzročnika zoonoza;

– faza u prehrambenome lancu; i/ili

– navedenih populacija životinja;

(c) kriteriji koji se trebaju uzeti u obzir prije izmjena i dopuna Priloga I. ovoga Pravilnika uključuju s obzirom na navedenu zoonozu ili uzročnika zoonoza sljedeće:

– njihovu učestalost u životinja, ljudi, **hrani** i **hrani** za životinje;

– značaj njihovih učinaka na ljude;

– ekonomske posljedice na zdravstvenu zaštitu životinja i ljudi te na poslovanje s **hranom** i **hranom** za životinje;

– epidemiološke trendove u životinja i ljudi, **hrani** i **hrani** za životinje;

– znanstveno mišljenje;

– tehnološki napredak, koji se posebice odnosi na praktičnost mogućih mjera kontrole; i

– zahtjeve i trendove u odnosu na sustave uzgoja i proizvodne metode.

(4) Prilog III. ovoga Pravilnika može se izmijeniti ili dopuniti.

(5) Mjere poduzete radi smanjenja raširenosti zoonoza i uzročnika zoonoza iz Priloga I. ovoga Pravilnika provode se u skladu s odredbama ovoga Pravilnika i posebnim propisima koji uređuju područje kontrole salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koje se prenose **hranom**.

Poglavlje III.

PROGRAMI KONTROLE

Programi kontrole

Članak 5.

(1) Nadležno tijelo uspostavlja programe kontrole za svaku zoonozu i svakog uzročnika zoonoze iz Priloga I. ovoga Pravilnika. Programi kontrole uzimaju u obzir geografsku rasprostranjenost zoonoza u zemlji i financijski učinak koje uspostava učinkovitog nadzora predstavlja za primarne proizvođače i subjekte u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje.

(2) Programi kontrole moraju se u kontinuirano provoditi i moraju obuhvaćati razdoblje od najmanje tri uzastopne godine.

(3) Programi kontrole:

(a) određuju otkrivanje zoonoza i uzročnika zoonoza u skladu s odredbama i minimalnim pravilima o uzimanju uzoraka kako je određeno u Prilogu II. ovoga Pravilnika;

(b) definiraju odgovornost nadležnog tijela i subjekata u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje;

(c) određuju mjere koje se poduzimaju nakon otkrivanja zoonoza i uzročnika zoonoza u skladu s posebnim propisima, posebice radi zaštite javnog zdravlja, uključujući provedbu posebnih mjera iz Priloga II. ovoga Pravilnika;

(d) omogućavaju ocjenu rezultata i preispitivanje samih programa, posebice rezultata dobivenih otkrivanjem zoonoza i uzročnika zoonoza u svrhu izmjena i dopuna istih.

(4) Programi kontrole obuhvaćaju najmanje sljedeće faze u prehrambenom lancu:

(a) proizvodnju **hrane** za životinje;

(b) uzgoj i proizvodnju životinja;

(c) preradu i pripremu **hrane** životinjskog podrijetla.

(5) Programi kontrole sadrže, ako je potrebno, odredbe o metodama laboratorijskih testiranja i kriterijima za ocjenjivanje rezultata laboratorijskih testiranja, za testiranje životinja i rasplodnih jaja koja se stavljaju u promet, kao dio službenog nadzora koji je određen u Prilogu II. Dijelu A. ovoga Pravilnika.

(6) Zahtjevi i minimalna pravila o uzimanju uzoraka iz Priloga II. ovoga Pravilnika mogu se izmijeniti, prilagoditi ili dopuniti nakon što se posebno razmotre kriteriji iz članka 4. stavka 4. točke (c) ovoga Pravilnika.

(7) Nadležno tijelo je dužno dostaviti svoje programe kontrole Europskoj komisiji.

Programi kontrole subjekata u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje

Članak 6.

(1) Subjekti u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje ili pravne osobe koje zastupaju navedene subjekte mogu uspostaviti programe kontrole koji u najvećoj mogućoj mjeri obuhvaćaju sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.

(2) Ukoliko žele svoje programe kontrole uključiti u nacionalni program kontrole kako je određeno u članku 5. ovoga Pravilnika, subjekti u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje ili njihovi zastupnici moraju dostaviti, radi odobrenja, svoje programe kontrole te sve njihove izmjene i dopune nadležnom tijelu.

(3) Nadležno tijelo može odobriti dostavljene programe kontrole iz stavka 2. ovoga članka ako utvrdi da su ispunjeni zahtjevi iz Priloga II. ovoga Pravilnika i ciljevi nacionalnog programa kontrole.

(4) Nadležno tijelo vodi evidenciju odobrenih programa kontrole iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Subjekti u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje ili njihovi zastupnici redovito izvještavaju nadležno tijelo o rezultatima svojih programa kontrole.

Poglavlje IV. NAČINI KONTROLE

Posebni načini kontrole

Članak 7.

(1) Nadležno tijelo može:

- (a) odrediti primjenu posebnih načina kontrole radi smanjenja proširenosti zoonoza ili uzročnika zoonoza u fazi primarnog uzgoja i proizvodnje životinja i ostalim fazama u prehrambenom lancu;
- (b) odrediti uvjete za provođenje odredbi iz točke (a) ovoga stavka;
- (c) odrediti pravila u vezi s potrebnom dokumentacijom, postupcima i minimalnim zahtjevima za načine iz točke (a) ovoga stavka; i
- (d) odrediti da posebni načini kontrole iz točke (a) ovoga stavka ne čine sastavni dio nacionalnog programa kontrole.

(2) Odredbe iz stavka 1. točke (a), (b) i (c) ovoga članka ne primjenjuju se na načine kontrole u kojima se upotrebljavaju tvari ili tehnike koje su određene posebnim propisima o hranidbi životinja, dodataka u **hrani** ili veterinarsko-medicinskim proizvodima.

Poglavlje V. STAVLJANJE U PROMET

Promet

Članak 8.

Jata i stada podrijetlom od vrsta navedenih u stupcu 2. Priloga I. ovoga Pravilnika moraju se testirati na zoonoze i uzročnike zoonoza iz stupca 1. istog Priloga prije stavljanja u promet živih životinja ili rasplodnih jaja iz objekata iz kojih potječu. Datum i rezultat testiranja upisuju se u propisane veterinarsko-zdravstvene svjedodžbe o zdravlju i podrijetlu životinja.

Uvoz iz drugih zemalja

Članak 9.

(1) Za uvoz i unošenje na područje Republike Hrvatske životinja ili rasplodnih jaja na koje se odnosi ovaj Pravilnik, država podrijetla mora nadležnom tijelu dostaviti program koji je sukladan onom iz članka 5. ovoga Pravilnika i koji nadležno tijelo mora prihvatiti u skladu s ovim člankom. Program navodi detaljna jamstva koja dotična država podrijetla daje u pogledu inspekcija i nadzora zoonoza i uzročnika zoonoza. Ova jamstva moraju biti barem jednakovrijedna jamstvima koja su predviđena ovim Pravilnikom.

(2) Pri prihvaćanju Programa iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo može prihvatiti i alternativna jamstva u odnosu na jamstva predviđena u ovom Pravilniku pod uvjetom da nisu povoljnija od onih koja se primjenjuju na području Republike Hrvatske.

(3) Mišljenja na dostavljene Programe nadležno tijelo mora dostaviti zainteresiranoj državi u roku od 2 mjeseca od datuma zaprimanja programa.

(4) Testiranja na jatima i stadima podrijetlom od vrsta navedenih u Prilogu I. stupcu 2. ovoga Pravilnika obavljaju se prije nego što se žive životinje ili rasplodna jaja otpreme iz objekata iz kojih potječu. Jata i stada moraju se testirati na zoonoze i uzročnike zoonoza navedene u Prilogu I. stupcu 1. ovoga Pravilnika ili, ako je potrebno ostvariti cilj istovjetnih jamstava iz stavka 1. ovoga članka taj popis zoonoza i uzročnika zoonoza može biti proširen. Datum i rezultat testiranja moraju biti upisani u odgovarajuće međunarodne veterinarske certifikate kojih su obrasci određeni posebnim propisima.

Poglavlje VI. LABORATORIJI

Nacionalni referentni laboratorij

Članak 10.

(1) Nacionalni referentni laboratorij za analiziranje i testiranje zoonoza i uzročnika zoonoza iz Priloga I. stupca 1. ovoga Pravilnika je Hrvatski veterinarski institut, Zagreb.

(2) Nacionalni referentni laboratorij iz stavka 1. ovoga članka za analiziranje i testiranje zoonoza i uzročnika zoonoza iz Priloga I. stupca 1. u životinja iz Priloga I. stupca 2. ovoga Pravilnika mora primjenjivati sustave kvalitete koji ispunjavaju zahtjeve važeće norme HRN EN/ISO.

Odobranje laboratorija, zahtjevi vezani uz kakvoću i odobrene metode testiranja

Članak 11.

(1) U svrhu analize uzoraka radi testiranja na prisutnost zoonoza i uzročnika zoonoza iz Priloga I. stupca 1. ovoga Pravilnika, laboratoriji koji sudjeluju u programima kontrole u skladu s odredbama iz članka 5. i 6. ovoga Pravilnika:

(a) moraju biti ovlašteni od nadležnog tijela; i

(b) moraju primjenjivati sustave kvalitete koji ispunjavaju zahtjeve važeće norme HRN EN/ISO.

(2) Laboratoriji iz stavka 1. ovoga članka moraju redovito sudjelovati u međulaboratorijskim testiranjima koja organizira ili koordinira nacionalni referentni laboratorij.

(3) Testiranja na prisutnost zoonoza i uzročnika zoonoza iz Priloga I. stupca 1. ovoga Pravilnika provode se prema metodama i protokolima koje međunarodna tijela za standardizaciju preporučuju kao referentne metode. Alternativne se metode mogu

upotrebljavati ukoliko su odobrene u skladu s međunarodno priznatim pravilima i daju rezultate koji su istovjetni onima dobivenima odgovarajućom referentnom metodom.

Poglavlje VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Za uvoz i unošenje na područje Republike Hrvatske životinja ili rasplodnih jaja na koje se odnosi ovaj Pravilnik, država podrijetla mora nadležnom tijelu dostaviti program iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika u roku od 3 mjeseca od datuma stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Stupanje na snagu

Članak 13.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik za kontrolu salmonela i drugih određenih uzročnika zoonoza koji se prenose **hranom** (»Narodne novine« br. 105/06).

Članak 14.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članak 5. stavak 7. ovoga Pravilnika stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije.

Klasa: 011-02/12-01/47

Urbroj: 525-10/0259-12-1

Zagreb, 16. svibnja 2012.

Ministar

Tihomir Jakovina, v. r.

PRILOG I.

ODREĐENE ZOONOZE I UZROČNICI ZOONOZA ZA KOJE SE U SKLADU S ČLANKOM 4. OVOGA PRAVILNIKA UTVRĐUJU CILJEVI ZA SMANJENJE PROŠIRENOSTI

1. Zoonoza ili uzročnik zoonoze	2. Populacija životinja	3. Faza u prehrambenome lancu	4. Krajnji rok do kojeg cilj mora biti utvrđen*	5. Krajnji rok za početak testiranja
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Rasplodna jata vrste gallus gallus	Primarna proizvodnja	Danom stupanja na snagu ovoga	Danom stupanja na snagu ovoga

			Pravilnika	Pravilnika
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Konzumne nesilice	Primarna proizvodnja		
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Tovni pilići	Primarna proizvodnja		
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Purani	Primarna proizvodnja		
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Svinje za klanje	Klanje	36 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika	18 mjeseci od datuma iz stupca 4.
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Rasplodne svinje	Primarna proizvodnja	48 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika	18 mjeseci od datuma iz stupca 4.
* Ovi se datumi temelje na pretpostavci da su usporedivi podaci o proširenosti dostupni najmanje šest mjeseci prije utvrđivanja cilja. Ukoliko spomenuti podaci nisu dostupni, datum za utvrđivanje cilja sukladno se odgađa.				

PRILOG II.

KONTROLA ZOONOZA I UZROČNIKA ZOONOZA NAVEDENIH U PRILOGU I.

A. Opći zahtjevi za programe kontrole

Program mora biti prilagođen vrsti zoonoze i/ili karakteristikama pripadajućeg uzročnika zoonoze i specifičnom stanju na području zemlje. U sklopu programa potrebno je:

- (a) navesti cilj programa, uzimajući u obzir važnost zoonoze ili pripadajućeg uzročnika zoonoze;
- (b) zadovoljiti minimalne zahtjeve za uzimanje uzoraka koji su utvrđeni u Dijelu B. ovoga Priloga;
- (c) po potrebi, zadovoljiti posebne zahtjeve koji su utvrđeni u Dijelovima C. – E. ovoga Priloga; i
- (d) sadržavati sljedeće podatke:

1. Općenito

- 1.1. Pojava zoonoze ili uzročnika zoonoze u zemlji, u odnosu na rezultate dobivene u okviru provođenja Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza²;
 - 1.2. Geografsko područje ili, po potrebi, epidemiološke jedinice u kojima se program provodi;
 - 1.3. Struktura i organizacija nadležnog tijela.
 - 1.4. Odobreni laboratoriji za analiziranje prikupljenih uzoraka u skladu s programom.
 - 1.5. Metode koje su primijenjene za dokazivanje zoonoze ili uzročnika zoonoze.
 - 1.6. Službene kontrole (uključujući sheme uzimanja uzoraka) **hrane** za životinje, jata i/ili stada.
 - 1.7. Službene kontrole (uključujući sheme uzimanja uzoraka) u ostalim fazama prehrambenoga lanca.
 - 1.8. Mjere nadležnog tijela provedene na životinjama ili proizvodima u kojima su otkrivene zoonoze ili uzročnici zoonoza, posebice radi zaštite zdravlja ljudi; poduzete preventivne mjere, kao što je cijepljenje.
 - 1.9. Relevantne propise, uključujući i druge propise u vezi s aktivnostima iz članka 1. stavka 3. točke (b) ovoga Pravilnika.
 - 1.10. Financijska potpora dodijeljena subjektima u poslovanju s **hranom** i **hranom** za životinje u okviru nacionalnog programa kontrole.
- ## 2. Subjekti u poslovanju **hranom** i **hranom** za životinje obuhvaćeni programom
- 2.1. Organizacija i način proizvodnje navedenih vrsta životinja i njihovih proizvoda.
 - 2.2. Organizacija i način proizvodnje **hrane** za životinje.
 - 2.3. Relevantne smjernice dobre stočarske prakse ili druge smjernice (obvezatne ili neobvezatne) koje definiraju najmanje:
 - upravljanje higijenom na gospodarstvima,
 - mjere za sprječavanje unosa zaraze putem životinja, **hrane** za životinje, vode za piće, djelatnika na gospodarstvima, i
 - higijenu kod prijevoza životinja na ili s gospodarstava.
 - 2.4. Redoviti veterinarski nadzor gospodarstava.
 - 2.5. Registracija gospodarstava.
 - 2.6. Evidencija na gospodarstvima.

2.7. Dokumentacija koja prati životinje kod stavljanja u promet.

2.8. Ostale odgovarajuće mjere kojima se osigurava mogućnost utvrđivanja sljedivosti životinja.

B. Minimalni zahtjevi za uzimanje uzoraka

1. Nakon odobrenja relevantnih programa kontrole iz članka 5. ovoga Pravilnika, subjekti u poslovanju s **h**ranom moraju imati uzete i testirane uzorke na zoonoze i uzročnike zoonoza iz Priloga I. stupca 1. ovoga Pravilnika poštujući minimalne zahtjeve za uzimanje uzoraka koji su navedeni u sljedećoj tablici.

1. Zoonoza ili uzročnik zoonoze	2. Populacija životinja	3. Faza proizvodnje na koju se odnosi uzimanje uzorka
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Rasplodna jata vrste Gallus gallus:	
– rasplodna jata u uzgoju	– jednodnevni pilići – perad stara četiri tjedna – dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambu za nesilice	
– rasplodna jata u proizvodnji	– svaka dva tjedna tijekom razdoblja nesivosti	
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Nesilice konzumnih jaja:	
– jata konzumnih nesilica u uzgoju	– jednodnevni pilići – pilenke dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambu za nesilice	
– jata konzumnih nesilica u proizvodnji	– svakih 15 tjedana tijekom razdoblja nesivosti	
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Tovni pilići	– perad koja se otprema u klaonicu najranije 14 dana prije klanja*
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Purani	– perad koja se otprema u klaonicu najranije 14 dana prije klanja*
Svi serotipovi salmonele od značaja za javno zdravstvo	Stada svinja:	
– rasplodne svinje – svinje za klanje	– životinje koje se otpremaju u klaonicu ili trupovi u klaonici – životinje koje se otpremaju u klaonicu ili trupovi u klaonici	
* Rezultati analize uzoraka moraju biti poznati prije otpremanja životinja na		

klanje.	
---------	--

2. Zahtjevi iz točke 1. ovoga Priloga ne isključuju posebne propise koji se odnose na ante mortem preglede i kontrole.

3. Rezultati analize evidentiraju se zajedno sa sljedećim podacima:

(a) datumom i mjestom uzimanja uzoraka; i

(b) označavanjem jata/stada.

4. Imunološka testiranja ne provode se ukoliko su životinje cijepljene, osim ako se dokaže da upotrijebljeno cjepivo nema utjecaja na primijenjenu metodu imunološkog testiranja.

C. Posebni zahtjevi za rasplodna jata vrste Gallus gallus i rasplodne purane

1. Mjere utvrđene u točkama 3. do 5. ovoga Dijela, poduzimaju se svaki put kada rezultat analize uzoraka koja se provodi u skladu s Dijelom B. ovog Priloga ili u skladu sa shemama testiranja iz Dodatka Pravilnika o shemi testiranja za smanjenje prisutnosti serotipova salmonela u odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus (»Narodne novine« br. 65/11)[3] i Pravilnikom o smanjenju prevalencije Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium u purana (»Narodne novine«, broj 34/10)[4] upućuje na prisutnost Salmonella Enteritidis ili Salmonella Typhimurium u rasplodnome jatu vrste Gallus gallus ili jatu rasplodnih purana u slučajevima navedenima u točki 2. ovoga Dijela.

2. (a) Kada je nadležno tijelo odobrilo metodu testiranja uzoraka uzetih u skladu s Dijelom B. ovog Priloga, može zatražiti poduzimanje mjera iz točaka 3. do 5. ovoga Dijela ukoliko navedeno testiranje ukaže na sumnju na prisutnost Salmonella Enteritidis ili Salmonella Typhimurium.

(b) Ukoliko nadležno tijelo potvrdi sumnju na prisutnost Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium temeljem rezultata testiranja uzoraka kako je određeno u Dijelu B. ovoga Priloga, moraju se poduzeti mjere kako je određeno u točkama 3 – 5. ovoga Dijela. U suprotnom, moraju se provesti mjere iz točaka 3 – 5. ovoga Dijela kada god nadležno tijelo potvrdi sumnju u pojavu Salmonella Enteritidis ili Salmonella Typhimurium, koja potječe iz analize uzoraka provedene u skladu s Dijelom B.

3. Neinkubirana jaja iz takvog jata moraju se uništiti.

Iznimno, ova se jaja mogu upotrijebiti za prehranu ljudi ako su tretirana na način kojim se jamči uklanjanje Salmonella Enteritidis ili Salmonella Typhimurium u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane**.

4. Sva perad u jatu, uključujući jednodnevne piliće, mora biti zaklana ili uništena kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio rizik od širenja salmonele. Klanje se mora provesti u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane**. Proizvodi koji potječu od ove peradi mogu se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane** i Dijelom E. ovoga Priloga. Ukoliko nisu namijenjeni prehrani ljudi, ovi se proizvodi moraju upotrijebiti ili uništiti u skladu s Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (»Narodne novine«, broj 87/09)[5].

5. Ako se rasplodna jaja podrijetlom od jata u kojima je prisutna Salmonella Enteritidis ili Salmonella Typhimurium još uvijek nalaze u valionici, moraju se uništiti ili obraditi u skladu s Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi⁵.

6. Svako referiranje na »Salmonella Typhimurium« iz ovog Dijela Priloga uključuje i monofaznu Salmonella Typhimurium s antigenom formulom 1,4, [5], 12:i:-.

D. Posebni zahtjevi za jata konzumnih nesilica

1. Za izravnu prehranu ljudi konzumnim jajima smiju se upotrebljavati samo ona jaja koja potječu od komercijalnog jata konzumnih nesilica koje je uključeno u nacionalni program kako je određeno u članku 5. ovoga Pravilnika i ne podliježe službenom ograničenju.

2. Jaja podrijetlom iz jata nepoznatog zdravstvenog statusa za koja se sumnja da su zaražena ili jata koja su zaražena serotipovima salmonele za koja je određen cilj za smanjenje raširenosti ili serotipovima salmonele za koje je ustanovljeno da su izvor izbijanja epidemije, koja se prenosi **hranom** kod ljudi mogu se upotrebljavati za prehranu ljudi ako su obrađena na način kojim se jamči uništavanje svih serotipova salmonele od značaja za javno zdravstvo u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane**.

Jaja podrijetlom iz jata nepoznatog zdravstvenog statusa za koja se sumnja da su zaražena ili jata koja su zaražena serotipovima salmonele za koja je određen cilj za smanjenje raširenosti ili serotipovima salmonele za koje je ustanovljeno da su izvor izbijanja epidemije, koja se prenosi **hranom** kod ljudi:

(a) smatraju se jajima B klase, kako je određeno u članku 11. Pravilnika o kakvoći jaja (»Narodne novine«, br. 115/06, 69/07 i 76/08)[6];

(b) označavaju se oznakom iz članka 16. Pravilnika o kakvoći jaja[7] koja ih jasno razlikuje od jaja A klase prije njihovog stavljanja na tržište;

(c) ne smiju se dostaviti u pakirne centre, osim ako nadležno tijelo smatra da su mjere za sprečavanje unakrsne zaraze jaja iz drugih jata odgovarajuće.

3. Kod klanja ili uništavanja zaraženih jata moraju se poduzeti potrebne mjere kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjio rizik od širenja zoonoza. Klanje se mora provesti u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane**. Proizvodi koji potječu od ove peradi mogu se staviti na tržište u svrhu prehrane ljudi u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane** i Dijelom E. ovoga Priloga. Ukoliko nisu namijenjeni prehrani ljudi, ovi se proizvodi moraju upotrijebiti ili uništiti u skladu s Pravilnikom o nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi⁵.

4. Radi isključenja lažno pozitivnih rezultata, nadležno tijelo može ukinuti ograničenja iz točke 2. ovoga Dijela:

(a) kad se kao rezultat epidemiološkog istraživanja epidemija koje se prenose **hranom** u skladu s člankom 8. Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza² ustanovi da jato nesilica nije izvor zaraze ljudi zbog konzumiranja jaja ili proizvoda od jaja; i

(b) kad je jato uključeno u nacionalni program kontrole iz članka 5. ovoga Pravilnika, a serotipovi salmonela, za koje je određen cilj za smanjenje raširenosti, nisu potvrđeni u sljedećim protokolima uzorkovanja koje je provelo nadležno tijelo:

– tehničke specifikacije iz posebnog propisa; međutim, za analizu fekalnog materijala i uzorka u prahu potrebno je uzeti poduzorak od 25 grama svakog uzorka; svi uzorci moraju se analizirati odvojeno;

ili

– bakteriološka pretraga cekuma i jajovoda od 300 ptica:

ili

– bakteriološka pretraga ljuske i sadržaja 4 000 jaja iz svakog jata u skupinama od najviše 40 jaja.

Osim uzorkovanja iz podtočke (b) ove točke, nadležno tijelo mora provjeriti eventualno korištenje antimikrobnih sredstava koja bi mogla utjecati na rezultat analiza uzorkovanja.

E. Posebni zahtjevi za svježe meso

1. Svježe meso peradi od životinja iz Priloga I. ovoga Pravilnika smije se staviti na tržište a namijenjeno za prehranu ljudi ako udovoljava relevantnim mikrobiološkim kriterijima iz točke 1.28. Poglavlja 1. Priloga I. Pravilnika o mikrobiološkim kriterijima za **hranu** (»Narodne novine«, broj 74/08, 156/08, 89/10 i 153/11)[8]:

2. Detaljna pravila za kriterij iz točke 1. ovoga Dijela, a posebno sheme uzimanja uzoraka i analitičke metode utvrđuju se posebnim propisima.

3. Kriterij iz točke 1. ovoga Dijela ne primjenjuje se na svježe meso peradi koje je namijenjeno industrijskoj toplinskoj obradi ili drugoj obradi za uništavanje salmonela u skladu s posebnim propisima o higijeni **hrane**.

PRILOG III.

POSEBNI KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE SEROTIPOVA SALMONELE OD ZNAČAJA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Prilikom određivanja serotipova salmonela od značaja za javno zdravstvo na koje se primjenjuju ciljevi iz članka 4. ovoga Pravilnika, moraju se uzeti u obzir sljedeći kriteriji:

1. najčešći serotipovi salmonela kod salmoneloze u ljudi na temelju podataka prikupljenih putem propisanih programa praćenja (monitoring);

2. izvor infekcije (tj. prisutstvo serotipova u relevantnim populacijama životinja i **hrani** za životinje);

3. pokazuje li neki serotip brzo i novo svojstvo širenja i izazivanja bolesti u ljudi i životinja;

4. pokazuje li neki serotip povećanu virulenciju, primjerice u pogledu invazivnosti, ili otpornost na odgovarajuće terapije kod infekcija ljudi.

[1] Zakonom su preuzete odredbe Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskoga parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. kojom se utvrđuju opća načela i uvjeti zakona o **hrani**, osniva Europska agencija za sigurnost **hrane**, te utvrđuju postupci u predmetu zdravstvene ispravnosti **hrane**.

[2] Pravilnikom su preuzete odredbe Direktive 2003/99/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o praćenju zoonoza i uzročnika zoonoza, kojom se izmjenjuje i dopunjuje Odluka Vijeća 90/424/EEZ i ukida Direktiva Vijeća 92/117/EEZ.

[3] Pravilnikom su preuzete odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 200/2010 od 10. ožujka 2010. o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu cilja Unije za smanjenje prevalencije serotipova Salmonella kod odraslih rasplodnih jata vrste Gallus gallus.

[4] Pravilnikom su preuzete odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 584/2008 od 20. lipnja 2008. o provedbi Uredbe (EZ) br. 2160/2003 Europskog parlamenta i Vijeća o cilju Zajednice usmjerenom na smanjenje prevalencije S. Enteritidis i S. Typhimurium u purana.

[5] Pravilnikom su preuzete odredbe Uredbe (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. kojom se utvrđuju zdravstvena pravila koja se odnose na nusproizvode životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi.

[6] Člankom 11. Pravilnika preuzete su odredbe članka 2. stavka 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 557/2007 od 23. svibnja 2007. o detaljnim pravilima provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 1028/2006 o marketinškim normama za jaja.

[7] Člankom 16. Pravilnika preuzete su odredbe članka 10. Uredbe Komisije (EZ) br. 557/2007 od 23. svibnja 2007. o detaljnim pravilima provedbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 1028/2006 o marketinškim normama za jaja.

[8] Pravilnikom su preuzete odredbe Uredbe Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005 o mikrobiološkim kriterijima za **hranu**.